

Rožni venec.

i je bilo žive duše v prostornej cerkvi, razven priletne gospé, ki je pa bila takó skrita mej tremi stebri. da je človek ni mogel takój opaziti. Njena svitlo-črna obleka je kazala, da žaluje. Bila je tako utopljená v molitev, da ni čula lehkíh stopíj ubožne deklice, ki je prestopila cerkveni prag in korakala po sredi svetišča, ne da bi opazila navzočo gospo. Deklica se je zavila k stranskemu oltarju, v katerem je stala prelepa slika matere božje, a pod to sliko je bila druga, nekoliko manjša slika sv. Antona Padovanskega.

Položivši pletenico, ki jo je nesla v roci, nekoliko v stran, poklekne na kameneno stopnico pred oltarjem, sklene pobožno beli ročici, ozrè se zaupljivo na podobo Marije in začne moliti na glas:

„Mati moja ljuba! Zopet te pridem častit in prosit zdravja svoje bolnej materi. Doslej sem molila vselej z molekom sv. rožni venec, katerega ti takó zelo ljubiš. Ali glej! danes sem izgubila molek. Iskala sem ga vže povsod, koder sem hodila, ali zamán je bilo moje iskanje. O sveti Anton, nate se obračam s ponižno prošnjo, da mi pomoreš najti mojo najljubšo stvarco, moj molek. Ti si óni blaženi povračevalci izgubljenih stvari, katere si vže tolikim in tolikokrat povrnili. Oj, poišči, prosim te, tudi meni moj izgubljeni molek! In ti, preblažena Devica Marija, ne bodi huda, da molim danes sv. rožni venec brez blagoslovljenega molek. Oj bodi tako dobra in izprosi mojej materi ljubo zdravje, da si opomore iz velike denarne zadrege. Ljuba mati nebeška! ozri se milostivo ná-me, ubogo hčerko, ki te iz srca ljubi, in usliši mojo ponižno prošnjo!“

Tako je deklica molila in prosila mater božjo.

Njena glasna molitev pa je vzbudila pobožno gospo iz svetega premišljevanja. Tiho pazi na vsako besedo, ki je prihajala iz otroškega srca, in solze radosti in sočutja oblijó njen oveneli obraz. Ravno hoče stopiti k deklici, ko ta molitev sklene in končno še pristavi: „Jutri pridem zopet, ako bodem le zdrava. In ti, mati moja mila, váruj me vseh nesreč, in moj angelj váruh naj me vodi po vseh mojih potih. Ti pa, sv. Anton, izprosi mi milost pri Bogu, da najdem zopet svoj molek!“

To rekši, priklone se, vzame pletenico in otide. Tudi zdaj ni opazila gospé, ki jo je z očmi spremljevala do cerkvenih vrat. Poslednja deklčina prošnja jo je pridržala v klopi, ker neka nova, srečna misel šinila jej je v glavo.

Drugi dan ob istej uri ste zopet obe sami v cerkvi. Toda gospa je danes na drugem mestu, bliže ónega oltarja in ravno tako skrita očem ubožne deklice, ki je položila pletenico precej daleč od sebe. Deklica poklekne na stopnico pred oltarjem in s solzami v očeh toži Mariji svojo nesrečo, da še ni našla molek.

„A vender še ne obupam,“ govori dalje, „saj sem vže tolikokrat slišala, da ti nikogar ne zapustiš, kdor zaupljivo pribeži k tebi!“ Zatorej trdno upam, da uslišiš tudi mene, ki te bolje ljubim, kakor lastno svojo mater. Če sem te kdaj

razžalila, dobra mati nebeška, prosim, razodeni mi, in takój hočem vse poravnati in se poboljšati. Vzemi me v svoje varstvo in ne pusti, da bi se kedaj ločila od tebe. In ti, sv. Anton Padovanski, prosi nebeško dete, ki je držiš v svojem naročji, da se milostno ozrè na moje reve in britkosti!“

Tudi danes je poslušala gospa deklíčine besede in solzé britkega sočutja se jej uderó po ovenelem lici.

Ko deklica pobožno moli rožni venec, stopi plemenita gospa iz svojega skri-vališča ter se tiho priplazi do pletenice, v katero prav varno položi nekaj v papir zavitega. Hitro se zopet umakne na svoje prejšnje mesto in plaho gleda, je-li srečno izvršila svojo skrivnost.

Odmolivši rožni venec, ponovi deklica svoje prošnje ter zopet otide s plete-nico, ne vedoč, da je gospa nekaj vánjo položila.

Domóv prišedši, oddá materi pletenico, v katerej je donašala jedi, ter gre v vežo, da zakuri na ognjišči. Mati odgrne prt in takój ugleda nenavadni zavitek. Hitro ga odpre in najde v njem dva dragocena moleka in kaj lep, v svilo zavit listek. Bolníca se začudi pri tem pogledu, ker tako lepih molekov še nikoli ni videla. Jeden molek je čisto navaden, ali drag mora biti, ker vse jagode na njem se blesté, kakor bi bili pravi biseri. Križec pri moleku je celó zlat. A drugega moleka se bolnica zeló ustraši. Na lepej nitki je nanizan sam srebrn denar. Mesto debelejših jagod, ki značijo pri rožnem vencu „očenaš“, upleteni so srebrni tolarji, in mesto drobnejših jagod so nabrane same svitle dvajsetice. Križec je zopet zlat. Mesto treh drobnejših jagod pred rožnim vencem so nanizani trije zlatniki.

Ni torej čudo, da se je žena pri tem pogledu zeló ustrašila in to še posebno zaradi tega, ker jej hči o vsem tem niti besedice ni povedala.

„Minka! Minka!“ kliče bolníca na ves glas, da hči vsa prestrašena priteče v sobo. Kakor okamenela zastane pri vratih, ugledavši tak lesk. Mati jo vpraša, kje je vse to dobila, a deklica le molčéč odkimuje z ramama, da o vsem tem ničesar ne vé. Zdaj ugleda poleg postelje v svilo zavit listek, ki je materi padel na tla. Pobere ga in odvije. Ko pogleda vanj, vsa zavzeta zavpije: „Za božjo voljo, od kod je to? Mati, glejte, kakšna pisava in kakšen papir! Ves z venci in šopki raznobojnih cvetic je opisan.“

Deklica umolkne in tiho čita listek; a čim dalje čita, tem bolje se čudi tej skrivnosti. Naposled zgane listek skupaj ter vzklikne: „O milostiva, o do-brotljiva mati Marija!“ To rekši pade na koleni pred podobo matere božje, ki je visela poleg materine postelje na steni. Solze veselja zalijó njen rožnorudeči obrazek.

Klic osupele matere jo spravi zopet na nogi.

„Za božjo voljo, Minka, kaj pa je? Čitaj mi, čitaj, kaj stoji zapisanega na tem listku, ki ga držiš v roci!“

„Mati božja sama mi je poslala vse to,“ pripoveduje Minka. „Poslušajte listek, ki mi piše:

Preljuba hčerka!

Poslušala sem tvojo molitev in tvoje prošnje, ki si je z otroškim zaupanjem pošiljala v nebo. Tvoja goreča molitev je prodrla oblake in prišla pred božji prestol.

Tu ti pošlje sv. Anton Padovanski biserni molek za tvojega lesenega, ki si ga izgubila. Prebiraj ga rada po večkrat, kadar utegneš, in glej, da bode vsaka tvoja molitevca, ki jo moliš, še mnogo lepši biser, nego so ti, ki so na tem traku nanizani. Ohrani svoje nedolžno srce čisto, kakor so čisti ti svitli biseri. Sveti Anton te ljubi in te bode ljubil, ako mu ostaneš zvesta in se mu še dalje priporočaš.

Drugi molek pošilja Marija tvojej bolnej materi. Razdere naj ga in porabi denar, kakor najbolje zna in more. A ti, preljuba moja, ljubi mater in slušaj jo. Bodi jej trdna podpora na stare dni, Bog ti bode vse stotero povrnil. Rada hodi v cerkev, kakor doslej. Ondu bodeš našla v kratkem priletno gospo, črno napravljeno, ki te bode ogovorila in vprašala po tvojej materi. Popelji jo na svoj dom, ker ona bode v podporo tebi in tvojej materi.

Moli in delaj rada, in nebeški Oče bode rosil svoj blagoslov na tvojo glavo; angeljci, tvoji ljubljenci, venčali te bodo z najlepšimi cveticami in nesli kdaj v sveto nebo, kjer prebiva in kraljuje tvoja skrbna mati Marija.“

Obé, mati in hči, zajokate na glas, ko prečita Minka ta takó lepo pisan listek. Samega veselja ne veste, kaj bi začeli. V pobožnej, tihej molitvi se vzdiguje njiju zahvala k nebesom.

Še le po dolgem molku izpregovori mati in vpraša, kje je listek dobila. A Minka skoraj nejevoljna odgovori: „Mati ljuba, ali niste slišali, kdo mi je vse to poslal; ali ne umejete teh sladkih besed? Dà, dà, na tem se pozná, da so z nebes, ker je tako težko umejete. Saj pravijo, da človek v življenji ne more okusiti nebeškega veselja niti umeti nebeških stvari. Ako vže te besede človeka s tako srečo naslajajo, oj kaj bode še le v nebesih!“

Novič jej zaigrajo solzé veselja v bistrh očesih in rudeči ustnici se premikajo v tihej molitvi.

Dolgo se še razgovarjate o nebesih in o neznanej gospej, katero jima je naklonila božja previdnost.

Ko hoče Minka listek nazaj v svilen zavitek položiti, zapazi, da je na drugej strani listka še nekaj zapisanega.

„Ljuba hči! Bodi vedno ponižna in dobrotljiva. V kratkem bodeš zeló obogatela. Ne zabi takrat nesrečnih sirot in trpinov na zemlji. Podpiraj je po vzgledu svoje dobrotnice, če bi ta utegnila kmalu umreti. Spominaj se je v molitvi in ona bode prosila v nebesih za tebe.

Ta listek si hrani do smrti. Čuvaj ga, kakor drag zaklad. Spomina naj te dolžnostij, katere sem ti naložila in obljub, katere bodeš takój storila. O vsem tem ne povej nikomur ničesar razven svoje materi. Vedve sami ohranita v srci to skrivnost in jo nesita s seboj v hladni grob!“

Zopet se zasvetijo solzé v očesih uboge matere in hčerke.

„Dà, to pismo je z nebes,“ deje mati resno. „Kdo drugi more prorokovati razven Bogá in po njem razsvetljenih mož! O Bog moj dragi, sva-li vredni tolike sreče? Minka, nù, kaj oblubiš Bogu?“

„Vse,“ odgovori deklica jokaje. „Ne sebi hočem živeti, ako obogatim, nego drugim — ubogim in pomanjkanje trpečim ljudem.“

Dolgo ste še obe utopljeni v gorečo molitev. Minka spravi listek kot najdražji zaklad v svojo skrinjico, zavivši ga v najlepše prte. Mati razdré po ukazu

denarni molek in spravi srebro in zlato v shrambo, da je more o priliki rabiti. Križec pa obesi na steno poleg postelje in se večkrat zaupljivo obrača va-nj in ga poljubljuje.

Minka je krasnega bisernega moleka neizmerno vesela. Skoraj prijeti si ga ne upa.

Vsa zamaknena je klečala drugi dan pred Marijinim oltarjem. Usta niso mogla izražati dostojne zahvale; le srcé, polno najblažjih čutov, je govorilo. Solzé vzvišene radosti so jej zalivale oči, ko je prvič prebirala svitle bisere pred podobo istega, ki jej je ta dar naklonil.

A še nekdo je pretakal ne daleč od te majhne Kristove neveste solzé veselja in sočutja. Gospa je klečala na svojem mestu in zrla neprestano v deklico, katerej je ona naredila toliko radosti in veselja. Sree jo je siloma vleklo k najljubšej prijateljici, ali krotila je svoje plemenite želje še mnogo dni. Vsak dan je prišla opazovat deklico in ni se varala o njenej pobožnosti.

Slednjič gospa sklene, razodeti se ubogej deklici, ki je dan na dan prosila Marijo, naj bi vže skoraj prišla obljubljena gospa. Minka je odmolila ravno rožni venec in hotela oditi, ko pristopi gospa k njej, oblečena ravno tako, kakor je bilo v listku napovedano. Gospa jo izprašuje to in óno, na kar jej Minka prijazno odgovarja. Naposled se jej gospa ponudi, da jo želi spremiti do doma k bolnej materi. To je Minko zeló veselilo.

Gospa stopivši v majhno, leseno kočó, najde bolnico v velikej bedi in siromaštvu. Mnogo je govorila z materjo in jej čestitala, da ima tako dobro in pobožno hčerko. Rekla je: „Bog je uslišal deklíčno molitev in odslej se vam ni bati pomanjkanja, ker jaz hočem skrbeti za vaju.“ In gospa je zvestó spolnila svojo obljubo.

V kratkem ozdravi bolnica, in mati in hči ste se morali preseliti v lepo palačo imovite gospe.

Odslej so bile vse stiske in nadloge končane, ker gospa je imela mater za sestro in Minko za hčerko v svojej hiši. Bila je plemenita dobrotnica vdova brez otrok in sorodnikov, in zeló bogata. Svoje obilo premoženje je delila siromakom, cerkvam in dobrodelnim napravam. Dolgo so živele vse tri-skupaj v blagor in srečo ubožnim ljudem.

Umrla je mati in kmalu za njo tudi gospa. Minka je podedovala največji del ogromnega premoženja. A nikoli se ni prevzela. Ostala je vedno dobra in pobožna, kakeršna je bila v svojih otročjih letih. Delila je bogastvo ubogim in dobrodelnim napravam po vzgledu svoje nepozabljive dobrotnice. Vsak dan je pogoščevala bližnje in daljne ubožce v svojej hiši. Izvrševala je natanko svojo obljubo, da bode živela le drugim, ne sebi. Pred smrtjo je še izpremenila svojo hišo v bólnico. Umrla je tudi ona, objokovana od vseh, ki so jo poznali.

Tomanov.

